

Un economist roman din diaspora il provoaca pe Mugur Isarescu: „BNR ar trebui sa valorifice cercetatorii aflati la institutii de top din afara Romaniei”

Remus Florescu,

Sebastian Buhai, clujeanul care a reusit in premiera in Romania sa organizeze o conferinta la care au participat 35 de economisti romani care lucreaza in universitati de top din intreaga lume, ii „arunca manusa” lui Mugur Isarescu. El crede ca Banca Nationala ar trebui sa fondeze un institut de cercetare care sa permita valorificarea economistilor romani aflati in strainatate.

Sebastian Buhai, romanul care i-a adus la o conferinta la Cluj pe cei mai straluciti profesori romani care predau economie la cele mai importante institutii de educatie din lume, demareaza o dezbatere despre solutiile pentru imbunatatirea educatiei de excelenta din Romania. „Daca problemele aparent perene ale cercetarii si invatamantului superior din Romania sunt cunoscute si mult comentate, exista putine discutii asupra unor solutii practice, implementabile pe termen scurt si mediu, la aceste probleme”, scrie Buhai pe blogul blog.econacademia.net.

Manusa aruncata BNR

Prima provocare o arunca BNR - despre care sustine ca ar trebui sa infiinteze un institut roman de economie si finante, dupa modelul italian Einaudi Institute for Economics and Finance (EIEF), din Roma. „Institutul are ca obiective productia de cercetare de top mondial in Economie si Finante, generarea de idei utile in debaterile pe marginea politicilor economice si crearea unui mediu care sa ajute stoparea <<brain drain-ului>> Romaniei, prin atragerea continua de economisti straini de top, si prin convingerea celor mai buni economisti romani

pregatiti in strainatate sa se intoarca inapoi in tara. Ideea este de a construi un mediu dinamic, intelectual divers, eliberat de constrangerile birocratice din mediul academic romanesc; de a putea plati salarii competitive; de a fi strict meritocratic in criteriul de selectie; si de a fi puternic orientat pe cercetare. Pe scurt, este vorba de a infiinta un mediu de lucru care adopta standardele academice internationale de cel mai inalt nivel. Institutul are in acelasi timp ca scop complementarea programelor educationale oferite de universitatile din Romania, punand accent pe cursurile post-universitare cu orientare pe componenta de cercetare, si pe indrumarea unor doctoranzi selectati in baza meritului", descrie Buhai trasaturile Institutului. El precizeaza ca descrierea Institutului nu implica atat de mult un exercitiu de imaginatie/ creativitate, ci unul mult mai simplu, de... traducere: „Pasajul anterior reprezinta traducerea aproape mot-a-mot a descrierii de pe pagina web oficiala a Einaudi Institute for Economics and Finance (EIEF), din Roma, Italia".

Ideea este de a construi un mediu dinamic, intelectual divers, eliberat de constrangerile birocratice din mediul academic romanesc; de a putea plati salarii competitive; de a fi strict meritocratic in criteriul de selectie; si de a fi puternic orientat pe cercetare.

Sebastian Buhai, cercetator
Institut de top in lume

„Am avut oportunitatea sa vizitez EIEF pentru aproape patru luni la inceputul acestui an; pot deci sa certific personal ca EIEF este impresionant din multe puncte de vedere relevante in acest context. Intre altele, acest institut nu este cu nimic mai prejos, in materie de output actual de cercetare (per capita) in Economie/Finante (sau d.p.d.v. al strategiei de cercetare, explicit formulata si publicizata) sau alte activitati de natura academica, dectt orice institutii de prim rang mondial (a se consulta orice ierarhie internationala, bazata pe research output in Stiintele Economice, si a se compara cu oricare primele 20-30 de institutii de acolo), intre acestea doua cu care sunt foarte familiar si unde am facut stagii de cercetare de lunga durata in trecut, cum sunt Northwestern University in SUA sau University College London in Anglia", sustine specialistul.

Cum sunt alesi profesorii la Institut

Buhai explica modul in care sunt alesi profesorii de la acest Institut: „Crucial este faptul ca tot corpul profesoral- care de altfel a inceput cu foarte putini membri "tenured" (titulari-nr), ideea fiind de a angaja un numar mai mare de profesori-asistenti (tenure-track) direct de pe job market-ul oficial care se desfasoara la inceputul fiecarui an in SUA; acestia vor deveni ulterior "tenured" daca trec de evaluarea extrem de riguroasa de dupa cativa ani- este selectat cu deosebita atentie, toti avand rezultate (sau expectanta de asemenea rezultate, pentru cei tineri) remarcabile, intre altele, neaparat, publicatii in reviste stiintifice de top 5 in Stiintele Economice (alternativ, pentru o alta statistica, la EIEF exista momentan cel putin 3 persoane intre "tenured fellows", care au castigat asa-numite ERC Advanced Grants, i.e., cele mai renumite granturi europene de cercetare existente). Doctoranzii supravegheati de profesori de la EIEF sunt alesi cu atentie de la universitati din Italia, strict pe baza de merit. Seminariile de cercetare (doua pe saptamana, plus un al treilea seminar mai informal tip "lunch seminar") sunt un sine qua non, extrem de intense, extrem de audiate (inclusiv de cercetatori de la Banca Italiei si de la diverse alte universitati si institutii din Roma, pe langa cei de la EIEF), iar invitatii care dau seminariile sunt de acelasi calibru ca la orice institutie de top 10 mondial".

„In sfarsit, probabil cel mai important element inedit in contextul unui asemenea institut- elementul care valorifica numarul imens de cercetatori economisti italieni aflati la institutii de top din afara Italiei, precum si colegi straini de-ai lor: exista la orice moment la EIEF un numar substantial de "Visiting Professors/ Scholars", de la universitati si institutii de top din practic toata lumea.

Sebastian Buhai, cercetator

Cum sunt valorificati specialistii din exterior

„In sfarsit, probabil cel mai important element inedit in contextul unui asemenea institut- elementul care valorifica numarul imens de cercetatori economisti italieni aflati la institutii de top din afara Italiei, precum si colegi straini de-ai lor: exista la orice moment la EIEF un numar substantial de "Visiting Professors/ Scholars",

de la universitati si institutii de top din practic toata lumea (toti sunt atent selectati in prealabil, in functie de profilul lor de cercetare, de propunerea de proiect de cercetare pe timpul vizitei, evident in functie de CV-ul lor, etc). Acestia participa integral in seminarii, alte activitati de cercetare, predau unele cursuri etc, deci completeaza in mod practic corpul profesoral in-house, care e de altfel redus si merit sa ramana mai redus decat al unui departament de universitate obisnuit. Colaborarea tuturor cercetatorilor de la EIEF- deci inclusiv cei "visiting"- cu Banca Italiei (dar si cu alte universitati si institutii italiene) este frecventa si intensa, la orice nivel", continua Buhai.

"Adoptand standarde internationale de evaluare/ promovare/ remuneratie (posibile prin faptul ca acest institut este fondat si in mare parte finantat prin Banca Nationala) si avand sprijinul complet al comunitatii de cercetatori romani economisti consacratii din afara tarii, in relativ scurt timp acest institut ar castiga o recunoastere internationala care ii va permite atragerea periodica, mai ales pe termene de timp scurt si mediu, atat a unor experti romani din strainatate, cat si a unor experti straini, exact dupa modelul si experienta EIEF",

Sebastian Buhai, cercetator

Atuurile unui astfel de Institut

„Principalul atu ar fi cel de a crea relativ rapid un mediu competitiv, de "race to the top", prin "impulsionarea", prin "motivarea" intregului bloc de facultati de economie/finante ale universitatilor romanesti/ altor institutii cu atributii de cercetare sau invatamant superior in Stiintele Economice (precum diversele filiale ale Academiei Romane etc), fara a 'ataca' in mod direct structura sistemului actual, ba dimpotriva colaborand direct cu sistemul prezent inspre evolutia pozitiva, catre schimbarea asistata daca vreti, a acestei structuri. Cu alte cuvinte, aceasta solutie ar crea in scurt timp "the right incentives", pur si simplu prin oferirea unui exemplu de "asa se face", la fata locului. Adoptand standarde internationale de evaluare/ promovare/ remuneratie (posibile prin faptul ca acest institut este fondat si in mare parte finantat prin Banca Nationala) si avand sprijinul complet al comunitatii de cercetatori romani economisti consacratii din afara tarii, in relativ scurt timp acest institut ar castiga o recunoastere internationala care ii va permite atragerea periodica, mai ales pe termene de timp scurt si mediu, atat a unor experti romani din strainatate, cat si a unor experti straini, exact dupa modelul si experienta EIEF", explica specialistul.

Sponsori privati si colaborare cu specialistii BNR

„Atragerea unor sponsori privati, din nou conditionata de renumele international castigat intre timp, nu este nici ea exclusa. Foarte important, colaborarea cu cercetatorii din Banca Nationala ar fi benefica pe mai multe niveluri si ar avantaja foarte mult si probabil in mod direct functionarea BNR (care de altfel nu dispune inca de un departament de cercetare propriu-zis- desi ar fi cazul si multi dintre colegii mei din BNR ar fi 200% de acord cu asta). Cercetarea economica efectuata in IREF ar fi atat de natura fundamentala, cat si aplicata, in particular insa cu o atentie deosebita acordata evaluarii de politici economice, intre ele evident si acelea care cad in atributiile BNR", mai arata Buhai.

„Ramane prin urmare sa se faca pasul mai putin timid din partea BNR, pas care a fost facut cu mult succes in Italia sau in Spania (si posibil si in alte parti). Materializarea unui asemenea IREF, care opereaza conform standardelor internationale la cel mai inalt nivel, ar impulsiona si motiva substantial celelalte institutii cu capacitati de cercetare si educatie superioara in Stiintele Economice din Romania"

Sebastian Buhai, cercetator

Carte de vizita Sebastian Buhai

Sebastian Buhai a organizat in vara anului trecut an, la Cluj, prima Conferinta Stiintifica Anuala a Economistilor Romani din Mediul Academic din Strainatate (ERMAS 2014), la care au participat peste 35 dintre cei mai buni profesori si cercetatori romani care activeaza la institutii precum Universitatea California - Berkeley, MIT (Massachusetts Institute of Technology), Universitatea Columbia, Oxford si

Universitatea din Chicago. „Tinta noastra a fost de a ne intalni pentru a vedea ce se face pe cercetare in afara si in Romania, de a ne cunoaste si de a colabora. Vrem sa ajutam institutiile din Romania sa atinga un nivel superior, credem ca fara a consulta varfurile cercetarii in economie din afara tarii, nu putem progresa foarte mult”, a sustinut Sebastian Buhai (35 de ani), care este cercetator la Universitatea din Stockholm.

Sebastian Buhai (35 de ani) s-a nascut la Cluj-Napoca si a facut Liceul de Informatica "Tiberiu Popoviciu" din localitate. Sebastian a terminat in 2001 doua facultati in cadrul Universitatii din Utrecht (Olanda), una avand ca specializare stiintele sociale (economie/drept/stiinte politice) si cea de-a doua, fiind centrata pe stiintele exacte (matematica si fizica teoretica). Masteratul si doctoratul le-a facut tot in Olanda, la insitulul Tinbergen si la Universitatea Erasmus, in Rotterdam si Amsterdam (2008), avand ca tema piata muncii. Intre 2010 si 2013 a obtinut o bursa postdoctorala „Marie Curie” din partea Comisiei Europene in cadrul careia a studiat la Universitatea Aarhus (Danemarca) si la Northwestern University (Chicago), avandu-l ca indrumator stiintific pe castigatorul premiului Nobel in 2010, Dale Mortensen. Din 2013, este cercetator in cadrul Departmentului Economic la Universitatea din Stockholm (Suedia) din 2013.

Citeste si

Mintile sclipitoare ale Romaniei care schimba economia lumii. De ce nu s-ar intoarce in tara

VIDEO Sange artificial fabricat la Cluj: inventie de premiu Nobel, sanse slabe de finantare

„Daily Mail”, despre inventia de Nobel a clujenilor: „Sangele artificial, care va putea fi folosit pe oameni, fara efecte secundare, a fost creat in Romania”

VIDEO „Oasele viitorului” se produc la Cluj. „Se pot face implanturi pentru aproape orice os din corp”

FOTO Tratarea cancerului cu particule de aur, solutie testata la Cluj prin metoda „Frankenstein”. Experimentele se fac pe organe extirpate

Sangele artificial creat la Cluj, pe masa lui Barroso. Traian Basescu: „Voi solicita finantare europeana pentru proiectul Cluj Innovation City”
